

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Інститут післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання

Програма

навчальної дисципліни курсів підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників та співробітників закладів вищої, професійної та середньої освіти

«КОНСТРУЮВАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ КУРСІВ ДЛЯ СИСТЕМИ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ»

Харків – 2020 рік

Програма обговорена та рекомендована до затвердження Вченою радою Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

Протокол № 17 від 30 листопада 2020 року.

Розробники: доцент, к.філ.н., директор Інституту післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання **Левчук В.Г.**, доцент, к.б.н., доцент кафедри валеології, директор Центру електронного навчання Інституту післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання **Тимченко Г.М.**, начальник методичного відділу Інституту післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання **Бережна Н.І.** фахівець Центру електронного навчання Інституту післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання.

Програму схвалено на засіданні Вченої ради Інституту післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання.

Протокол № 7 від «18» листопада 2020 р.

Директор Інституту _____

Віктор ЛЕВЧУК

ВСТУП

У 2020 році зовнішні умови (карантинні обмеження) посилили виклики, які стоять перед закладами освіти України в організації навчального процесу. Прагнення українських закладів освіти до стандартів світової освітньої спільноти, визначає необхідність кардинальної зміни організації навчального процесу за рахунок широкомасштабного впровадження онлайн – технологій, ґрунтовних змін у підходах до організації навчання в кожній дисципліні, зокрема співвідношення очної та дистанційної складової курсів, ролі аудиторних занять та ефективності їхнього проведення.

Вирішення цих проблем пов'язано з використанням дистанційного навчання, використання всіх форм e-learning у освітньому процесі.

З 2020/2021 році в Каразінському університеті запроваджено проведення освітнього процесу у змішаній формі, що передбачає поєднання аудиторних та дистанційних занять.

Дискусії щодо можливостей, перспектив, моделей упровадження технологій дистанційного навчання показали, що існують певні розбіжності у викладацькому середовищі щодо шляхів подалання методичних та організаційних проблем. Але, як показує практика останніх років, ніщо не замінить особистого спілкування вчителя та учня, викладача та студента. Тому, вирішення питання лежить у площині оптимального балансу дистанційного і аудиторного навчання, урахуваючи професійні особливості факультетів, кафедр, освітніх програм.

Ключовим елементом цього процесу є дистанційний курс, який створюється викладачами, затверджується кафедрами та отримує експерту оцінку методичних комісій факультетів. Створення дистанційного курсу – копіткий процес, який є шляхом до сертифікації, шляхом оцінювання дистанційного курсу як навчально-методичної праці.

Предметом вивчення курсу є методика практичного конструювання дистанційного курсу з метою надання доступного сучасного якісного знання в закладах вищої та фахової перед вищої освіти з використанням системи дистанційного навчання LMS Moodle.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета курсу — вивчення сукупності методів та прийомів створення Дистанційного курсу на базі LMS Moodle за умов вдосконалення та

впровадження сучасних педагогічних e-learning технологій навчання в умовах переходу до Змішаного навчання.

1.2. Основними завданнями є:

- ознайомити слухачів з світовим досвідом дистанційної освіти та сучасними технологіями дистанційного навчання у межах використання Дистанційних курсів у різних формах навчання;
- навчити слухачів технології практичного створення дистанційного курсу на базі платформи підтримки дистанційного навчання Moodle.
- засвоїти теоретичні відомості про платформу підтримки дистанційного навчання Moodle;
- здобути навички створення власних електронних ресурсів та їх розміщування у дистанційному курсі з використанням системи Moodle;
- навчитися використовувати функціональні можливості Moodle;
- оволодіти навичками підтримки дистанційного курсу під час навчального процесу з використанням телекомунікаційних технологій;
- оволодіти навичками дистанційних комунікацій зі студентами при викладанні курсу;
- розробити згідно навчальної програми дисципліни та Вимог до структури дистанційного курсу один повний дистанційний курс.

Вимоги до рівня підготовки слухача:

- знати основні відомості про операційну систему Windows;
- вміти працювати з файлами та папками на локальному комп'ютері, з електронною поштою та інтернетом;
- володіти основними навичками роботи з офісними програмами.

1.3. Кількість кредитів – 6

1.4. Загальна кількість годин – 180 годин

1.5. Характеристика навчальної дисципліни

Денна форма навчання	Змішана (на основі дистанційної) форма навчання
----------------------	---

Лекції	
16 год.	4 год.
Практичні, семінарські заняття	
24 год.	6 год.
Самостійна робота	
140 год.	170 год.
Індивідуальне завдання (входить як складова частина тем самостійної роботи)	
20 год.	

1.6. Заплановані результати навчання:

- вміння використовувати повний комплект ресурсів та елементів LMS Moodle («Сторінка», «Книга», «Напис», «Файл», «Тека», «Гіперпосилання») за для створення Дистанційного курсу у змішаній системі навчання;
- створення структури дистанційного курсу та сценарію дистанційного курсу.
- вміння використання елементу курсу «Завдання», використання елементів курсу «Опитування», «Форум», «Чат», «Глосарій» ;
- використання елементу курсу «Тест», створення банку тестових питань. Імпорт тестових питань
- створення відеолекцій у дистанційному курсі;
- формування системи оцінювання у LMS Moodle. Створення форми звітів про успішність студентів. Налаштування Системи звітів у Moodle про активність користувачів;

Навчання на курсах з підвищення кваліфікації «Конструювання Дистанційних курсів для системи змішаного навчання у закладах освіти» передбачає 2 етапи.

1 етап – прослуховування лекції та виконання практичних занять у On-Line режимі протягом 2 тижнів з понеділка по п'ятницю. Закінчується 1 етап створенням розробленого на базі програмного середовища Moodle проекту структури дистанційного курсу.

2 етап – самостійна робота з наповнення елементів та ресурсів курсу учбовим матеріалом, підготовка практичних завдань, наповнення глосарію, наповнення банку тестових питань, підготовка презентаційних матеріалів та інш. протягом 7 тижнів. У цей період слухачі курсів мають право отримувати індивідуальні консультації фахівців Центру електронного навчання у дистанційній та очній формі. Закінчується 2 етап захистом створеного дистанційного курсу та підготовкою звіту з проходження курсів підвищення кваліфікації за програмою «Конструювання Дистанційних курсів для системи змішаного навчання у закладах освіти».

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. LMS MOODLe у системі Змішаного навчання (18 годин).

Організація навчального процесу за змішаною формою з використанням технологій дистанційного навчання. Перспективи розвитку дистанційного навчання. Платформа підтримки дистанційного навчання Moodle. Можливості. Характеристики. Нормативне забезпечення Змішаного навчання та дистанційного навчання в університеті.

Тема 2. Дистанційний курс – основа дистанційного навчання (18 годин). Основні вимоги до дистанційного курсу. Структура навчально – методичного комплексу дисципліни (НМКД), структура дистанційного курсу. Дистанційний курс як електронна модель навчального курсу, з включенням усіх можливостей педагогічного процесу. Сценарій курсу. Формування компетентності студента та модель оцінювання знань студента.

Тема 3. Елементи та ресурси Дистанційного курсу як база його конструювання. (18 годин). Елементи та ресурси курсу. Робота з влаштованим текстовим редактором Rich Text Editor. Інтерфейс редактора. Вставка та форматування тексту, малюнків, таблиць, формул. Використання та налаштування ресурсів: «Сторінка», «Книга», «Пояснення», «Файл», «Папка», «Гіперпосилання».

Тема 4. Елементи курсу «Завдання», «Опитування», «Форум». «Чат», «Глосарій» (18 годин) Використання елементу курсу «Завдання» та «Опитування». Налаштування елементу курсу «Завдання» та «Опитування». Забезпечення комунікативної складової Дистанційного курсу. Елементи курсу «Форум», «Чат». Допоміжний елемент курсу «Глосарій». Його створення. Налаштування та використання. Технології використання елементів курсу для Змішаного навчання.

Тема 5. Контроль знань у дистанційному курсі. Поточний та підсумковий контроль. Елемент дистанційного курсу «Тест» (18 годин). Використання елементу курсу «Тест». Види тестових завдань. Створення банку тестових питань. Імпорт тестових питань. Використання елементу курсу «Тест» у змішаному та повністю дистанційному навчанні. Налаштування елементу курсу «Тест». Обробка результатів тестування студентів.

Тема 6. Основні вимоги до сучасного дистанційного курсу для форми Змішане навчання. Елемент дистанційного курсу «Календар» (18 годин). Налаштування обмежень доступу до елементів курсу. Календар дистанційного курсу. Управління якісним дистанційним курсом. Календар дистанційного курсу в LMS MOODLe та GOOGLe Календар.

Тема 7. Відеолекції та відео-елементи, використання відео сервісів у Змішаному навчанні (36 годин). Основні вимоги до сучасних лекцій в системі дистанційного навчання. Лекції у системі змішаного навчання. On-line лекції, лекції у запису, лекції у тексті. Основні вимоги до відеолекцій у дистанційному курсі. Сценарій відеолекції. On-line лекції: структура, проектування, сценарій, методико-психологічні засади проведення. Використання відео сервісів zoom, google meet та ін. у дистанційному курсі. Використання та налаштування **BigBlueButton** — відкритого програмного забезпечення для проведення веб-конференцій.

Тема 8. Системи контролю знань. Оцінювання знань студентів за допомогою дистанційних технологій. Статистичні звіти в MOODLe, їх використання у дистанційному курсі (36 годин). Система звітів у Moodle

про активність користувачів. Звіти системи про дії студента на курсі. Система оцінювання Moodle. Форми звітів про успішність студентів. Анкетне опитування слухачів курсу ТДН. Використання GOOGLE форм для анкетування студентів. Вимоги до проміжного звіту про роботу на курсі ТДН та його підготовка.

2. Структура навчальної дисципліни

№ п/п	Назви тем	Кількість годин									
		Денна форма навчання					Заочна (дистанційна) форма навчання* (синхронний режим)				
		Всього	лекції	практичні заняття	самостійна робота	ІНДЗ	Всього	Лекції*	практичні заняття*	самостійна робота	ІНДЗ
1	LMS MOODLe у системі Змішаного навчання. Платформа підтримки дистанційного навчання Moodle	18	2	3	13		18	1		17	
2	Дистанційний курс – основа дистанційного навчання. Структура та сценарій ДК	18	2	3	13		18	1		17	
3	Елементи та ресурси дистанційного курсу. ресурсів: «Сторінка», «Книга», «Пояснення», «Файл», «Папка», «Гіперпосилання».	18	2	3	13		18	1	1	16	
4	Елементи курсу «Завдання», «Опитування», «Форум». «Чат», «Глосарій»	18	2	3	3		18	1	1	16	
5	Контроль знань у дистанційному курсі. Поточний та підсумковий контроль. Елемент дистанційного курсу «Тест»	18	2	3	13		18		1	17	
6	Основні вимоги до сучасного дистанційного курсу для форми Змішане навчання. Елемент дистанційного курсу «Каледар»	18	2	3	13		18		1	17	
7	Відеолекції та відео-елементи. Основні вимоги до відеолекцій у дистанційному курсі. Сценарій відеолекції. Використання відео сервісів у Змішаному навчанні. zoom, google meet та ін.	36	2	3	31		36		1	35	
8	Статистичні звіти в MOODLe, їх використання у Дистанційному	36	2	3	31		36		1	35	

	курсі. Системи контролю знань. Оцінювання знань студентів за допомогою дистанційних технологій										
	Всього:	180	16	24	140		180	4	6	170	
	Усього годин	180					180				

**4. Теми практичних занять
(передбачає складання завдань у дистанційній формі у на базі LMS
MOODLE)**

№	Назва теми	Кількість годин за формами навчання	
		денна	заочна
Тема 1.	Практична робота 1. Інтерфейс програмного забезпечення. Реєстрація в системі Moodle. Особистий профіль користувача. Основні налаштування курсу.	3	
Тема 2.	Практична робота 2. Сценарій курсу. Формування сценарію курсу	3	
Тема 3.	Практична робота 3. Створення інструктивного розділу та загальної структури курсу	3	1
Тема 4	Практична робота 4. Використання елемента курсу «Тест». Види тестових завдань. Створення банку тестових питань. Імпорт тестових питань	3	1
Тема 5.	Практична робота 5. Створення, налаштування та використання елемента курсу «Тест» для різних видів контролю знань студентів	3	1
Тема 6.	Практична робота 6. Система оцінювання Moodle. Форми звітів про успішність студентів. Звіти системи про дії студента на курсі	3	1
Тема 7.	Практична робота 7. Система звітів у Moodle про активність користувачів. Вимоги до проміжного звіту про роботу на курсі ТДН та його підготовка. Анкетне опитування слухачів курсу ТДН	3	1
Тема 8.	Практична робота 8. Порівняльний аналіз платформ відеозв'язку, імплементація посилань на відеолекції з сторонніх сервісів в Moodle	3	1
	РАЗОМ:	24	6

5. Завдання для самостійної роботи

(передбачає складання завдань у дистанційній формі на базі LMS MOODLE)

№	Види та зміст самостійної роботи	Кількість годин за формами навчання	
		денна	заочна
Тема 1	Вхід в систему і заповнення особистого профілю. Налаштування курсу та управління курсом.	13	17
Тема 2	Наповнення інструктивного розділу. Розробка сценарію курсу	13	17
Тема 3	Наповнення курсу ресурсами. Розробка структури курсу засобами системи	13	16
Тема 4	Створення елемента «Завдання». Робота з форумом і чатом. Створення глосарію.	13	16
Тема 5	Створення елемента «Тест». Розробка системи оцінювання знань	13	16
Тема 6	Створення системи оцінювання засобами MOODLE.	13	16
Тема 7	Налаштування обмежень доступу до курсу та його елементів, робочий календарь курсу.	31	35
Тема 8	Система звітів та зворотнього зв'язку в MOODLE.	31	35
	РАЗОМ:	140	170

6. Індивідуальне навчальне завдання

Індивідуальне навчальне завдання передбачає створення власне дистанційного курсу під час другого етапу навчання та входить до складу годин самостійної роботи, а саме:

- структура курсу;
- наповнення ресурсів та елементів курсу теоретичним матеріалом;
- створення, налаштування та наповнення елементів курсу, що оцінюються викладачем;
- використання елементів інтерактивного спілкування викладача зі студентами;
- налаштування системи оцінювання та календаря курсу;
- використання у курсі презентаційних та відео матеріалів.

Оцінювання проводиться за системою Зараховано / Не зараховано.

Виконання навчального завдання зараховується як практична складова курсів підвищення кваліфікації як частина самостійної роботи у кількості 40 годин, з них 10 годин на створення презентаційного відеоролику, 30 годин на створення відеолекції.

7. Методи навчання

Навчання здійснюється з використанням наочних, вербальних та практичних методів, а також за допомогою технологій E-learning з використанням дистанційного курсу «Конструювання дистанційних курсів для системи змішаного навчання у закладах освіти», розташованого в Банку WEB-ресурсів Центру електронного навчання <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=4189>

8. Методи контролю

Контроль рівня засвоєння навчального матеріалу проводиться шляхом поточного оцінювання виконання всіх практичних та самостійних робіт, індивідуального навчального завдання та підсумкової роботи (звіт дистанційного курсу з використанням інновацій).

9. Схема нарахування балів:

Розділ 1:				Розділ 2:				Індив. завдання	Підсумкова робота (залік)	Сума балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8			
5	5	5	5	5	5	5	5	20	40	100

Оцінка за індивідуальне завдання зараховується як частина загальної підсумкової оцінки.

Шкала оцінювання:

Сума балів за всі види навчальної діяльності під час навчання на курсах підвищення кваліфікації	Оцінка за дворівневою шкалою:
50-100	зараховано
49-0	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна:

1. Работа в системе управления дистанционным обучением Moodle / Под редакцией к.филос.н, доцента Левчука В.Г. Авторы: Левчук В.Г., Зиновьев Д.В., Бережная Н.И. - Х.: ХНУ имени В. Н. Каразина, 2015. –38с.
2. Теорія та практика змішаного навчання: монографія / В.М. Кухаренко, С.М. Березенська, К.Л. Бугайчук, Н.Ю. Олійник, Т.О. Олійник, О.В.Рибалко, Н.Г.Сиротенко, А.Л.Столяревська; за ред. В.М.Кухаренко. — Харків: «Міськдрук», НТУ «ХП», 2016 — 284 с.
3. Екстрене дистанційне навчання в Україні: Монографія / За ред. В.М. Кухаренка, В.В. Бондаренка – Харків: Вид-во КП «Міська друкарня», 2020. – 345 с.

3. **2012.10.01** Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту від 01.10.2012 № 1060 «Про затвердження положення про електронні освітні ресурси» [Електронний ресурс] / Офіційний портал Верховної ради України – Режим доступу:
4. **2013.04.25** Наказ Міністерства освіти і науки України від 25 квітня 2013 року № 466 «Про затвердження Положення про дистанційне навчання» (зі змінами: Редакція від 21.08.2015) [Електронний ресурс] / Офіційний портал Верховної ради України – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13>
5. **2013.10.30** [Наказ МОН України від 30.10.2013 р. № 1518 “Про затвердження Вимог до вищих навчальних закладів та закладів післядипломної освіти, наукових, освітньо-наукових установ, що надають освітні послуги за дистанційною формою навчання з підготовки та підвищення кваліфікації фахівців за акредитованими напрямками і спеціальностями”](#) [Електронний ресурс] / Офіційний портал Верховної ради України – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1857-13?test=XX7MfyrCSgkysCCIZiNV9GtBHI4tss80msh8Ie6>
6. 2014.07.01 [Закон України “Про вищу освіту” від 01.07.2014 р. N 1556-VII](#)
7. **2015.07.14** [Зміни до Положення про дистанційне навчання \(наказ МОН України від 14.07.2015 №761\)](#)
8. [2015.09.15 Щодо дистанційної форми навчання у загальноосвітніх навчальних закладах \(лист МОН України від 15.09.2015 №1/9-438\)](#)
9. Система електронного навчання ВНЗ на базі MOODLE: методичний посібник . За ред. Ю.В. Триус.-Черкаси, 2012,-220с.

Додаткова:

1. Анисимов А.М. Работа в системе дистанционного обучения MOODLE. – Харьков: ХНАГХ, 2009. – 292 с.
2. Вішнівський В.В., Гніденко Ї.П., Гайдур Г.І., Ільїн О.О. Організація дистанційного навчання. Створення електронних навчальних курсів та електронних тестів.-Навчальний посібник.-Київ: ДУТ, 2014.- 140с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Офіційний сайт MOODLE [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://moodle.org/>
2. Moodle на Youtube [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.youtube.com/results?search_query=Мудл
3. Учебник для начинающих по среде Moodle [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rumoodler.com/>
4. Анисимов А.М. Работа в системе дистанционного обучения Moodle [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://moodle.org/pluginfile.php/1968229/mod_resource/content/2/An...

5. Андреев А.В., Андреева С.В, Доценко И.Б. Практика электронного обучения с использованием Moodle [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.cdp.tti.sfedu.ru/incfile/ElearningPracticeUsingMoodle.zip>
6. Электронная образовательная среда Moodle. Инструкция пользователя [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.nsmu.ru/workers/cit/sistema-elektronnogo-obucheniya/eos_pps.pdf